

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI
AVUKAT ERALP ÖZGEN'İN**

**1996 - 1997 ADALET YILININ
AÇILIŞ TOPLANTISINDA
YAPTIĞI KONUŞMA**

6 Eylül 1996

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI
AVUKAT ERALP ÖZGEN'İN
1996 - 1997 ADALET YILININ AÇILIŞ TOPLANTISINDA
YAPTIĞI KONUŞMA

1996-1997 Adalet Yılı açılış törenine onur veren sayın konukları, sayın yargıç ve savcılar, değerli meslekdaşlarımı, basın ve televizyonun temsilcilerini en iyi dileklerle ve saygılarımla selamlıyorum.

Yargı yılı açılışlarında Sayın Yargıtay Başkanı ile birlikte Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın konuşması, güzel bir anane haline gelmiş iken, bu güzel anane 4 yıllık bir kesintiye uğradıktan sonra, Sayın Müfit Utku'nun Yargıtay Başkanı olması ile yeniden uygulanmaya başlanmıştır. Bu nedenle sayın Yargıtay Başkanı Müfit Utku'ya içtenlikle teşekkür ediyorum.

Yeni adli yıla, adliyenin, hukukun ve ülkemizin yıllardır çözümlenememiş bir yığın sorunu ile birlikte giriyoruz. Yargı ve savunma mesleğimiz açısından en önemli sorun, yıllardır sözü edilen, ancak gerçekleştirilmesi için en ufak bir teşebbüse dahi halâ geçilmemiş olan "yargı reformu" konusudur. Bu reformun daha fazla geciktirilmeye tahammülü yoktur. Ayrıca, "yargı reformu" kavramı ile neyin kastedildiğinin de çok iyi saptanması gerekir. Sadece davaların uzamasının önüne geçmeyi, adalete sürat kazandırmayı yargı reformu olarak görmek büyük hatadır. Yargı reformu deyince temelden tepeye tüm sorunların ele alınıp, gerekli düzeltmelerin yapılması gerekir. Bu sorunları, ele alınması gereken yasaları sadece saymak dahi çok uzun bir vakit alacaktır. Bu nedenle bu konuşmamda ben sadece temel bir kaç soruna değinmekle yetineceğim.

En temel sorun, herkesin bildiği gibi, yargıç bağımsızlık ve güvencesinin tam olarak sağlanması sorunudur. Yargı bağımsız olmadıkça, yargı siyasi iktidarın etkisinde kalabildikçe, ona güvenmeye, devletin temelini oluşturan "adalet" idesinin gerçekleştir-

şebileceğini kabule olanak yoktur. Anayasamız yargıç bağımsızlığını hükme bağlamış, ülkemizin de taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, kişinin bağımsız mahkemelerce yargılanmasının bir insan hakkı olduğunu kabul etmiştir. Yargıçlara, özellikle özlük hakları konusunda yeterli güvence sağlanmadıkça, uluslararası sözleşmelerde, Anayasa'da ve yasalarda yer alan bağımsızlığı gerçekleştirmek olanaksızdır.

Ülkemizde ise bu güvencenin yeterli ölçüde sağlandığını kabule olanak yoktur. Güvence kurumu olarak Anayasamızda yer alan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, bir yandan Adalet Bakanı ile müsteşarın kurulda yer alması nedeni ile, öte yandan Kurul'un kendi Personel Müdürlüğü ve kendi Teftiş Kurulu olmaması yüzünden yeterli bir güvence sağlayamamaktadır. Bu nedenle yapılacak bir Anayasa değişikliği ile:

- Adalet Bakanı ve müsteşarı Yüksek Kurul'dan çıkarılmalıdır.

- Yüksek Kurul'un kendi Personel Müdürlüğü kurulmalı ve böylece Yüksek Kurul, Bakan'a hiyerarşik olarak bağlı olan Adalet Bakanlığı personel müdürlüğünün hazırlayacağı listelere göre işlem yapan bir merci olmaktan çıkarılmalıdır.

- Yüksek Kurul'un kendi Teftiş Kurulu kurulmalı ve böylece yine Bakan'a hiyerarşik olarak bağlı Bakanlık müfettişlerinin hazırlayacakları dosyalara göre karar vermek durumundan Yüksek Kurul kurtarılmalıdır.

Yüksek Kurul'un kendi Personel Müdürlüğü'nün bulunmamasının sıkıntıları, bu yılın Temmuz ayı içerisinde yaşadığımız tayin kararnamesinde kendisini göstermiştir. 1200 kişilik bir atama listesi Adalet Bakanlığı'nca hazırlanıp, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na sunulmuş ve çok kısa bir süre içerisinde yapılacak bir toplantı ile bu atamaların gerçekleştirilmesi istenmiştir. Basında yer alan haberlerden anlaşıldığı üzere, laik ve Atatürkçü yargıç ve savcılarının bir kısmı, özellikle geçen yıllarda "laiklik bildirisi"ni imzalamış olanlar, bu kararname ile sürülmekte, cezalandırılmaktadırlar.

Hepinizin bildiği gibi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, kısa bir süre içerisinde bu geniş listeyi inceleyemeyeceği için, bu konu ile ilgili toplantısını 9 Eylül tarihine ertelemiştir. Böylece, hem gerçekten atama listesinde kuşkulu bir durum mevcut ise onun önüne geçilmiş, hem de Yüksek Kurul'un, Adalet Bakanlığı'ndan gelen listeyi otomatik onaylayan bir Kurul olduğu şeklinde kamuoyunda doğabilecek hatalı bir kanının doğması önlenmiştir. Bu nedenle Yüksek Kurul'un yargıç üyelerini huzurunuzda kutlamayı ve kendilerine teşekkür etmeyi, zevkli bir görev sayıyorum.

Söz konusu atama listesi ile ilgili olarak Temmuz ayında basında yer alan haberler üzerine Sayın Adalet Bakanı, iddia edildiği üzere bir gurup savcı ve yargıcı cezalandırma gibi bir durumun mevcut olmadığını; listenin doğal ve rutin bir atama kararnamesi olduğunu ileri sürmüştür. Şimdi Sayın Bakan için bu söylediklerini kanıtlama olanağı ortaya çıkmıştır. Eğer bu atama listesi gerçekten özel bazı atamaları öngörmüyor ise, Sayın Bakan'ın Yüksek Kurul'u şu veya bu yönde etkilemek amacı yok ise, o takdirde Sayın Bakan 9 Eylül'de yapılacak toplantıya katılmamalıdır. Adalet Bakanı katılmadan, en kıdemli yedek üyenin katılması ile Yüksek Kurul toplantıları geçmişte sık yapılmıştır. Sayın Bakan'ı huzurlarınızda, bu toplantıya katılmayarak, kamuoyundaki kuşkuları dağıtmaya davet ediyorum.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun oluşumunda değiştirilmesi gereken diğer bir nokta da, Kurul üyelerinin kendi kurumlarınca gösterilen üç misli aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından seçilmesi yöntemidir. Yüksek Kurul üyeleri kendi kurumlarınca doğrudan doğruya seçilmeli, Cumhurbaşkanı'nın seçim yetkisi kaldırılmalıdır. Danıştay'ın kuruluş yıldönümü toplantısında yaptığım konuşmada da belirttiğim üzere, bu yöntem herşeyden önce ilke olarak yanlıştır. Cumhurbaşkanı yürütmenin başıdır. Yürütme organının başına, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na üye atama hakkının tanınması, yargıç bağımsızlığı kavramı ile uyumsuzdur. Sayın Cumhurbaşkanımızın, tüm kamuoyunda olumlu karşılanan Anayasa Mahkemesi'ne son üye atamalarında olduğu gibi, bir Cumhurbaşkanı bu yetkilerini çok

yerinde ve olumlu kullanmış olabilir. Ancak bir sistem, eğer belli bir kişinin iyi niyetine bağılı olarak çalışıyorsa, o sistemi savunmaya olanak yoktur. Cumhurbaşkanlarına bu yetkinin tanındığı 14 yıl içinde bu yetkinin amacı dışında kullanıldığı olaylara da maalesef tanık olunmuştur. Bu nedenle, kurumların Yüksek Kurul'a üyelerini doğrudan doğruya seçme sistemine bir an önce geçilmelidir.

Yargı reformu içinde ele alınacak diğer temel bir nokta, Yargıtay'ın asli görevi olan içtihat mahkemesi olarak çalışmasını sağlayabilecek önlemlerin alınmasıdır. Geçen parlamento döneminde TBMM'ne bu amaçla sunulmuş olan Üst Mahkemeler Yasa Tasarısı çok hatalı, eksik ve bu nedenlerle de amacı sağlamaktan uzak, yeni hukuki sorunlara neden olabilecek nitelikte bir tasarı idi. Bir yandan Yargıtay'ın işyükünü azaltıp, onu tam bir içtihat mahkemesi haline getirmek, öte yandan yeni düzenleme ile yeni olumsuzluklara neden olmamak için, bu konunun yeniden ele alınıp, ciddi bir çalışma ile yeni bir tasarı hazırlanmasına gereksinim vardır.

Halkımızın adalet sistemimizden en büyük şikâyeti davaların uzun sürmesidir. Bu haklı şikâyetleri ortadan kaldırmak için herşeyden önce kadro artırımı gerekir. Yargıç başına düşen dava sayısı azaltılmadıkça, davaların uzun sürmesinin önüne geçilemeyecektir. Diğer bir önemli husus da, adalet hizmetleri için yeterli bütçe olanaklarının sağlanmasıdır. Pek çok ilimizde benzin parası olmadığı için tutuklular duruşmalara getirilememekte ya da pul parası mevcut olmadığı için tanıklara tebligat yapılamamakta ve bu yüzden duruşmalar ertelenmekte, davalar uzamaktadır. Bu tür nedenlerle davaların uzamasının günahını yargıç ve savcılara yüklemek, insaf ölçüleri ile bağdaşmaz.

Yeterli bütçe olanakları sağlanmadığı için, mahkemelerimiz çağın teknik olanaklarından yararlanamamakta, mahkemelerimiz çoğu yerde ya Vilayet binasının girişinde bir köşeye, ya da bir işhanının kiralık bir katına sıkıştırılmış olarak görev yapmak durumunda bırakılmaktadırlar. Adalet hizmeti pahalı bir hizmettir. Adalet devletin temeli ise, ona gerekli saygının gösterilmesi,

bu saygının ifadesi olacak bina ve olanakların sağlanması ve bunun için de gerekli bütçe olanaklarının onun emrine verilmesi gerekir.

Yargı reformu paketi içinde, savunmanın sorunları da çözülmelidir. Çünkü savunma, yargının "Sav - Savunma - Karar" olarak belirtilen üç ögesinden birisidir.

Herşeyden önce Barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği, Adalet Bakanlığı'nın vesayetinden hala kurtulamamıştır. Yıllardır yetkililer bu konuda verdikleri sözleri tutmamışlar, savunmayı Adalet Bakanlığı'nın vesayetinden kurtaracak yasal değişiklikleri yapmamışlardır. Oysa savunma bağımsız olmadıkça, yargının bağımsızlığından söz edilemez.

Mesleki açıdan önemli beklentilerimiz ve çözüm bekleyen sorunlarımız, yetkililer tarafından yine yıllar önce söz verilmiş olmasına rağmen, çözülmemiş, gerçekleştirilmemiştir. Adalet Yılı'nın her açılış konuşmasında Birlik Başkanlarımız bu sorunları dile getirmişlerdir. Her yıl aynı sorunlar tekrar tekrar anlatılmaktadır. Ne yazık ki yetkililer, siyasilerimiz çözüm sözleri verirken çok cömert, ama çözüm getirmede çok hasis davranmaktadırlar. Ben bugün, yıllardır anlatılan bu sorunları uzun uzun tartışarak değerli vakitlerinizi almak istemiyorum. Ancak yetkilileri uyarmak, onlara bir hatırlatmada bulunabilmek amacı ile sadece birer ikişer cümle ile bu sorunlarımızın en önemli birkaç tanesini saymakla yetineceğim.

Adalet'in üç önemli ögesinden birisini teşkil eden savunmanın meslek birliği olan Türkiye Barolar Birliği, çok yanlış bir şekilde Anayasa'mızın yürütme bölümünde, diğer meslek birlikleri ile beraber yer almaktadır. Eğer savunma yargının bir ögesi ise, onun meslek örgütlerinin de Anayasa'nın yargı bölümünde yer alması gerekir. Yapılacak bir Anayasa değişikliğinde bunun sağlanmasını bekliyoruz. Ayrıca yine Anayasa değişikliği yapılırken, Türkiye Barolar Birliği'nin Anayasa Mahkemesi ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda üye bulundurma ve Anayasa Mahkemesi'nde dava açabilme haklarının sağlanması gerektiğine inanıyoruz.

Avukatları "tacir" olarak gören zihniyetin bir sonucu olan Hayat Standardı esasına dayalı peşin vergi sistemi, maalesef halâ devam etmektedir. Genç hukukçuların büro açmalarını genellikle engelleyen, mesleğe yıllarını, ömrünü vermiş pek çok meslekdaşımızı da mali bunalıma sokan bu vergi sistemi son derece adaletsizdir. Ayrıca Anayasa'nın herkesin, mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlü olduğunu belirleyen 73. maddesine de aykırıdır. Avukat, yargının ayrılmaz bir parçasıdır ve bu nedenle de kamu hizmeti görmektedir. Kamu hizmeti gören bir meslek sınıfını, sadece mesleğinin serbest meslek olmasına dayanarak, tüccarlarla bir tutmak son derece hatalıdır, sakıncalıdır.

Bizler bu hatalı vergi sisteminin düzeltilmesini beklerken, maliye bürokrasisinin yeni bir olumsuzluğu ile karşılaştık. Maliye Bakanlığı çıkardığı tebliğler ile, avukatların vergi beyannamelerini, serbest muhasebeci veya serbest muhasebeci mali müşavirlere imzalatma zorunluluğu getirmiştir. Açılan davalarda yüce Danıştay'ın verdiği yürütmeyi durdurma kararı sonucu şimdilik uygulanmayan bu tebliğler, haksız ve hukuki çelişki yaratır niteliktedirler. Avukat, vergi sorunu olan vatandaşın hakkını Vergi Mahkemeleri'nde korurken vergi mevzuatını bilmekte; ancak kendi vergi beyannamesini imzalamaya gelince vergi mevzuatından anlamayan insan olmakta ve kendi beyannamesini imzalama yetkisini yitirmektedir. Maliye bürokrasisinin, avukatlara karşı bu tutumlarının nedenini anlamaktan yoksunuz.

Kamu avukatlarının durumunda da yine çeşitli sözlere rağmen, bir düzelme bugüne kadar sağlanamamıştır. Unutulmamalıdır ki kamu avukatları, kamuyu, devleti savunan; kamunun, devletin haklarını koruyan avukatlardır. Ve bu kamu avukatları, kamuda görev yapan diğer sınıflar karşısında maaş, ek gösterge ve özel hizmet tazminatı dikkate alındığında mali yönden ve bunlardan ayrık olarak da statü yönünden büyük ölçüde geriletmişlerdir. Dileğimizi, devletin kendi hakkını savunan avukatlarına sahip çıkması ve söz verildiği üzere, bir an evvel onların sorunlarının çözülmesidir.

Üzülerek görmekteyiz ki, ülkemizde eylem yapanlar, sorunlarını sokağa taşıyanlar genellikle sorunlarının çözümünü sağla-

maktadırlar. Bizler hukukçu olmanın bilinci ve sorumluluğu ile bugüne kadar herhangi bir eyleme yönelmedik. Ama elimizde başka yol kalmazsa, sorunlarımızın çözülebileceğine dair inancımızı tamamen kaybedersek bizler de eylem yapmasını biliriz. Buna mecbur bırakılmıyacağımızı ümit ediyoruz.

Bir yargı reformu, Hukuk Fakülteleri ve hukuk eğitimi ele alınmadan yapılamaz. Ülkemizde son yıllarda "bir bina, bir tabelâ" zihniyeti ile rastgele hukuk fakülteleri açılmaktadır. Bugün için sayıları 15'i bulan bu Hukuk Fakülteleri'nin büyük çoğunluğunda yeterli öğretim üyesi mevcut değildir. "Her derde deva piyasa hukukçularının" ders verdiği bu fakültelerden bilgili hukukçular mezun etmeğe olanak yoktur. Bu cahil hukukçularla Türk hukuk uygulaması adaletin değil, adaletsizliğin hizmetinde olacaktır. Aynı cahil hukukçularla Avrupa kamuoyunda elde edebileceğimiz şey ise sadece "utanç" olacaktır.

Yargının ve mesleğimizin sorunları yanında, ülkemizin sorunları da ne yazık ki, her geçen gün artarak devam etmektedir. Bunların başında terör sorunu gelmektedir. Üniter devlet yapısına ve ülkemizin bölünmezliğine içtenlikle yandaş olan Türkiye Barolar Birliği, terörün de her türlüsüne karşıdır. Temmuz ayı içinde terörün, ulus olmamızın ve bağımsızlığımızın simgesi olan bayrağımıza yöneldiğini üzülererek gördük, yaşadık. Bu davranışı bir kez daha kınıyoruz.

Terörle mücadele, terörün kökünü kazımak, ülke bütünlüğünü korumak devletimizin günümüzdeki en önemli görevi haline gelmiştir. Ancak devletimiz bu mücadeleyi hukuk sınırları içinde yürütmek durumundadır. Çünkü devletimiz bir hukuk devletidir. Ayrıca terör eylemi ile düşünceyi birbirinden ayırmak, terörü cezalandıracağız diye, düşünce suçluları yaratmamak zorundayız. Bu nedenle yasalarımızda bu açıdan gerekli değişikliklerin bir an evvel yapılmasında yarar vardır.

Ülkemizin giderek büyüyen çok önemli bir sorunu da, devletin laik temellerine yönelmiş davranışlarla yeterli mücadele edilmemesi; devlet kadrolarının giderek şeriatçı görüşe sahip kişilerle

doldurulması sorunudur. Ülkemizde laiklik ilkesi uzun bir süreç içinde adım adım, törpülüne törpülüne yok edilmeye çalışılmıştır. Laikliğe inanmış kişilerin vurdumduymazlıkları sayesinde bu konuda gerici güçler oldukça mesafe almışlardır.

Büyük Atatürk'ün "Ölümlerden medet ummak medeni bir toplum için yüzkarasıdır. Bugün ilmin, fennin, bütün kapsamıyla medeniyetin saçtığı ışık karşısında filan veya falan şeyhin irşadıyla maddi ve manevi saadet arayacak kadar ilkel insanların medeni Türk toplumunda var olabileceğini asla kabul etmiyorum. Efendiler ve ey millet, iyi biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, mensuplar memleketi olamaz. En doğru, en hakiki tarikat medeniyet tarikatıdır" diyerek reddettiği tarikatlar, tekrar gün yüzüne çıkmış, tarikat liderleri parlamentoda siyasi parti liderlerine akıl hocalığı yapacak hale gelmişler, ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı'nın gözleri önünde ve onun geniş hoşgörüsü ile tarikatlara bağlı okullar, tarikatlara bağlı öğrenci yurtları dört bir yanı sarmış, hatta çok daha ileri gidilerek son kurulan hükümetin güven oylaması sırasında tarikatların önemli roller oynadığı ileri sürülmüştür. Artık kamu oyunda parlamentoda hangi tarikata bağlı kaç milletvekilinin bulunduğu hesabı yapılır hale gelmiştir.

Ülkemiz çok büyük tehlikenin eşiğindedir. Büyük Atatürk'ün başlattığı "Aydınlanma Devrimi" ne karşı, bir karşı devrim sürecini yaşamaktayız. Ülkemiz tekrar orta çağ karanlığına götürülmek, özgür vatandaşlarımız tekrar kul haline sokulmak, özgür ulusumuz tekrar bir ümmetin parçası haline getirilmek istenmektedir. Ve ne yazık ki, şeriatçı olmayan, laik düzene inanmış aydınların büyük çoğunluğu büyük bir aymazlık ya da neme lazımcılık içinde, bu sürece ses çıkarmamaktadırlar. Bunlar ya korkularından, ya da her rejimde kendilerine yer kapma hevesinden suskundurlar. Sadece dost, ahbap sohbetlerinde konuşarak vicdanlarını rahatlatmaya çalışmaktadırlar. Bu kişilere, suskunluklarının neden ve derecesine göre, Büyük Atamızın gençliğe hitabesinde belirttiği "gaflet, dalalet, hıyanet" sıfatlarından birini vermek zorundayız.

Bütün bunlardan daha üzücü ve daha vahim olan ise, devlet organlarının ve devlet yetkilerinin, laikliği ortadan kaldırma yolunda tutum ve davranış içine girmeleridir.

Milli Eğitim Bakanlığı'mız laik liseler karşısında, İmam Hatip Liseleri'ne yıllardır verdiği tavizler yetmezmiş gibi, son olarak Milli Eğitim Şurası'nda kabul edilen 8 yıllık zorunlu eğitim ilkesinden tekrar vazgeçmiş, bunu 5+3 olarak uygulama yoluna giderek yeni ve önemli bir taviz vermiştir.

Aynı Milli Eğitim Bakanlığı'mız, içinde "Dinden dönenlerin katli vaciptir" nasihatı yer alan; kaval, def ve ney dışında müzik aletleri ile yapılan müziğin haram olduğunu yazan ve nihayet gençler için en büyük günahın kahkaha ile gülmek olduğunu vurgulayan dergileri, Tebliğler Dergisi ile orta öğretim öğrencilerine önermektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'mızın, laik Cumhuriyetimizin yarınki kuşaklarını, Atatürk'ün belirttiği "fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür" niteliklerle yetiştirmek için tuttuğu yol budur.

Sayın Adalet Bakanı Irak'ı ziyaretinin dönüşünde verdiği beyanat ile, Irak'taki infaz sistemini övmüş, mahkumlardan Kur'an-ı Kerim'deki bazı sureleri ezberleyenlerin cezasında indirimle gidildiğini belirttikten sonra şöyle demiştir." Dünyadaki herşeyden istifade etmemiz lazım. İnsanlığın huzuru için uygulanmış ve başarılı olmuş herşeyden yararlanmamız lazım. Şu anda bu tesbiti yaptık ve bunu dolaba koyduk. Bunun yanında yapılan başka çalışma yok. Bu konu ile ilgili çalışmayı başlatmayı ŞİMDİLİK düşünüyoruz."

Böyle bir sistemin laik bir ülkede uygulanmasına olanak yoktur. Sayın Bakan'ın övdüğü bu sistem, çağdaş infaz hukuku ile ilişkisi olmayan, ilkel bir sistemdir. Anayasamızda din ve vicdan özgürlüğü kabul edilmiş, hükme bağlanmıştır. Müslüman olmayan, bir başka dinden olan kişi, Sayın Bakan'ın övdüğü sistem uygulanacak olursa, ya Kur'an surelerini ezberleyip öğrenmek zorunda kalacak, ya da infazda ceza indiriminden yararlanamayacaktır. Bu, din ve vicdan özgürlüğüne tamamen aykırı bir kabul olur.

Irak devletinin infaz sistemi ile ilgili bilgilerin "ŞİMDİLİK" dolaba kaldırılmış olması sözü, ileride bunların uygulamaya kon-

masının düşünölebileceği anlamını taşımaktadır. İnaniyoruz ki, o günler hiç bir zaman gelmeyecektir. Zira bu şekilde hükümler ancak teokratik bir devlette söz konusu olabilirler. Laik Türkiye Cumhuriyeti'ni teokratik bir devlet haline çevirmeye ise hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

Ölkemizde son zamanlarda laiklik ilkesine en büyük darbe, "İslam Ölkeleri Arası Yatırım ve İhracat Kredi Sigortası Kurumu Kuruluş Anlaşması" nın Temmuz 1996 ayı içinde bir yasa ile onaylanması ile gerçekleşmiştir.

Bu anlaşmanın giriş kısmında söz konusu Kurumun "islami ilkeler ve idealler temeline dayalı olarak" kurulacağı, "şer'i hükümlere uygun olarak bir Yatırım Garantisi" kuruluşu olacağı ve "şer'i hükümlere uygun bir mekanizma oluşturulması" nın öngörüldüğü belirtilmektedir.

Anlaşma'nın 5. maddesinin 2 ve 3. bentlerinde kurumun "şer'i ilkelere uygun olarak ihracat kredisi sigortası veya reasürans sağlayacağı" ve 26. maddesinin 2. bendinde de kurumun mali yılının "hicri yıl" olacağı hükümleri yer almaktadır.

Bu anlaşmayı onaylayan yasa ile "şer'i hükümler" ölkemizde, bir alanda olsa dahi, geçerli hukuk kuralı haline getirilmekte, ölkemizde böylece "dini hükümler" yürürlüğe sokulmakta, hukumuz kısmen dahi olsa dini esaslara dayandırılarak, Anayasa'nın 24. maddesinin son fıkrasına aykırılık oluşturulmakta ve bunun sonucu laiklik ilkesi çiğnenmektedir. Böylece Anayasamızın değiştirilemez olduğu belirtilen 2. maddesi de değiştirilmiş olmaktadır.

Onay yasasının 1. maddesinde, yukarıda sözü edilen hükümler açısından "Anayasamız ve bağlı olduğumuz anlaşmalar hükümlerinin saklı olduğu" şeklinde bir ihtirazi kayıt yer almaktadır. Ancak böyle bir kaydın hukuki değeri yoktur. Herşeyden önce, Devletler Genel Hukuku açısından ihtirazi kayıtların anlaşmanın imzası sırasında anlaşma metnine ekli olarak yapılması gerekir. Ayrıca söz konusu anlaşmanın 57. maddesinde şöyle bir hüküm yer almaktadır: "Kurumun şer'i hükümlere göre faaliyet göster-

mesini engelleyecek hiç bir değişiklik yapılamaz." Onay yasası ile bu hüküm de onaylanmış bulunmaktadır. Onaylanmış ve yürürlüğe girmiş bu 57. madde hükmü karşısında onay yasasına konulan ihtirazi kaydın sadece bir aldatmacadan ibaret olduğu da anlaşılmaktadır. Bu ihtirazi kaydın tek bir anlamı vardır: Bu hüküm, TBMM'nin anlaşmayı, Anayasa'ya aykırı hükümler taşıdığını bile bile onayladığının ayıbını sergilemektedir.

Bu anlaşmanın onaylanmış olması, laik Cumhuriyet'e, Atatürk'ün ülkemizde başlattığı "Aydınlanma Devrimi"ne ve bunun temelini oluşturan "Hukuk Devrimi" ne büyük bir darbedir.

Laikliğin koruyucusu olduğunu sık sık tekrarlayan Sayın Cumhurbaşkanımızın, şer'i hükümleri ülkemizde yürürlüğe sokan bu onay yasasını veto ederek, laikliğin koruyucusu olma görevini yerine getirmiş olmasını gönülden dilerdik.

Ülkemiz, trafik kazalarını, yasal ve teknik önlemler almak yerine, mevlüt okutarak ve kurban keserek önlemek isteyen, yağmur yağmasının çaresini duada bulan, bütçe açığına karşı da Allah'ın nimetlerini kaynak gösteren ve bunları bir devlet politikası haline getirerek dini politikaya âlet eden bir zihniyetle idare edilmek istenmektedir.

Bu nedenledir ki, laiklik konusu üzerinde biraz uzunca durdum. Çünkü laiklik, çağdaş bilimin, çağdaş değer hükümlerinin temelidir. Laiklik, hukuk devleti olmanın temelidir. Laiklik, insan haklarına saygılı olmanın temelidir. Laiklik demokratik rejimin temelidir. Laiklik, bütün bu değerlerin olmazsa olmaz koşuludur.

Son zamanlarda laiklik karşıtı güçler, orta çağ özlemcileri, laik kişi ve kurumları korkutma ya da yıpratma kampanyasına girişmişlerdir. Türkiye Barolar Birliği laiklik ilkesini benimsemiş, Atatürk ilkelerini özümsemiş bütün kurum, kuruluş ve kişilerin yanındadır, destekçisidir ve destekçisi olmaya devam edecektir.

Yeni Adalet Yılı'nın, başarılı geçmesini diler, hepinize içten saygılar sunarım.